

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 30/08

Meditaties:

Deze meditatie staat ook online op https://youtu.be/9OW_hhyhm94

Geef nooit op

Meditatie door ds Jelle Brouwer (Mechelen-Noord)

Intro: Nada te turbe (NLB 900)

Nada te turbe, nada te espante ; quien a Dios tiene nada le falta.

Nada te turbe, nada te espante ; sólo Dios basta.

(Laat niets je verontrusten of wanhopig maken,
wie zich aan God vasthoudt komt niets tekort, God alleen is genoeg)

Welkom en bemoediging

Beste vrienden,

Welkom in onze online-viering, wellicht voorlopig de laatste in deze reeks.

“Laat niets je verontrusten of wanhopig maken, wie zich aan God vasthoudt komt niets tekort, God alleen is genoeg.” Het klinkt bijna als een bezwering, om onze innerlijke onrust eronder te houden en ons gevoel dat alles misloopt in de wereld. De problemen stapelen zich op, en niemand lijkt er vat op te kunnen krijgen. Corona, de klimaatcrisis en noem maar op, het groeit ons allemaal boven het hoofd. Maar vandaag wordt ons in Gods Naam toegezegd, dat dat alles niet het laatste woord zal hebben. Het kwaad in de wereld zal het niet winnen, omdat God Zijn Schepping trouw blijft. En daarom mogen wij het ook niet opgeven.

Ook deze viering beginnen we daarom in Gods naam.

Onze Hulp is in de Naam van de Heer,
Die hemel en aarde gemaakt heeft;
Die trouw blijft tot in eeuwigheid
En niet loslaat wat Zijn hand aan ons begon.

Genade zij u en vrede
van God onze Vader
en van Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Kyriegebed

Laat ons de Heer aanroepen voor de nood van de wereld,
En Zijn naam prijzen,
Want Zijn barmhartigheid heeft geen einde.

Laat ons bidden:

Erbarm U, God, over al de zwakken,
die op uw aarde niet aan bod komen
omdat wie sterk zijn zich groot maken.
Erbarm U over hen voor wie alles te veel is geworden
over hen die van alles ter weinig hebben
over hen die het niet aan kunnen.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 30/08

Erbarm U, God, over allen die zuchten
onder de last van het leven
onder de last van het verleden
onder de last van de verdrukking
onder de last van de dood.

Erbarm U, God, over allen op aarde
die het geloof verloren
die de hoop laten varen
die de liefde verliezen.

U weet ervan wat maaxsel wij zijn,
bespoedig de dag van uw Rijk
geef een blijk van uw aanwezigheid
een teken van hoop
omwille van uw genade
omwille van uw goede Naam.

G.F.H. Kelling

Daarom bidden wij U:
Heer, ontferm U over deze wereld,
Heer, ontferm U over ons.
Amen.

Lied: Loof de koning, heel mijn wezen (NLB 103c)

1 Loof de Koning, heel mijn wezen, gij bestaat in zijn geduld, want uw leven is genezen en vergeven is uw schuld. Loof de Koning, loof de Koning, tot gij Hem ontmoeten zult. 3 Ja, Hij spaart ons en Hij redt ons, Hij kent onze broze kracht. Hij bewaart ons, Hij ontzet ons van de boze en zijn macht. Looft uw Heiland, looft uw Heiland, die het licht is in de nacht.	5 Engelen, zingt ja en amen met de Koning oog in oog! Zon en maan, buigt u tezamen en gij sterren hemelhoog! Looft uw Schepper, looft uw Schepper, looft Hem, die het al bewoog!

Schriftlezing: Matteüs 17:14-20

¹⁴Toen ze zich weer bij de mensenmassa voegden, kwam er iemand naar hem toe die voor hem op zijn knieën viel ¹⁵en zei: 'Heer, heb medelijden met mijn zoon, want hij is maanziek en lijdt daar erg onder; hij valt dikwijls in het vuur of in het water. ¹⁶Ik heb hem bij uw leerlingen gebracht, maar zij konden hem niet genezen.' ¹⁷Jezus antwoordde: 'Wat zijn jullie toch een ongelovig en dwars volk, hoe lang moet ik nog bij jullie blijven? Hoe lang moet ik jullie nog verdragen? Breng hem bij me.' ¹⁸Daarop sprak Jezus de demon op strenge toon toe. Deze ging uit de jongen weg, en vanaf dat moment was hij genezen. ¹⁹Later kwamen de leerlingen naar Jezus toe. Eenmaal met hem alleen vroegen ze: 'Waarom konden wij die geest niet uitdrijven?' ²⁰Hij antwoordde: 'Vanwege jullie gebrek aan geloof. Ik verzeker jullie: als jullie geloof hebben als een mosterdzaadje, dan zullen jullie tegen die berg zeggen: "Verplaats je van hier naar daar!" en dan zal hij zich verplaatsen. Niets zal voor jullie onmogelijk zijn.'

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 30/08

Verkondiging

Gemeente van Christus,

je kunt je als mens zo klein voelen als je denkt aan alle problemen waar de wereld mee te kampen heeft. En dan denk ik niet eens in de eerste plaats aan de corona-pandemie, hoe vaak die ook in het nieuws komt. De klimaatcrisis is misschien nog wel ingrijpender - niet voor niets staat de hele komende maand in het teken van het behoud van de Schepping. Maar ook de alternatieve waarheden van de politici die zich aan de wil van het volk weinig gelegen laten liggen - denk aan Wit-Rusland -, het politiegeweld in binnen- en buitenland, het gebrek aan respect voor mensen met een andere huidskleur, de zinloze rellen de afgelopen dagen in de Verenigde Staten, Nederland, Frankrijk en België, de migranten die nog steeds verdrinken in de Middellandse Zee tijdens hun vlucht voor armoede en geweld en het natuurgeweld dat telkens weer slachtoffers eist, denk aan de overstromingen in centraal China die 2,2 miljoen mensen uit hun huizen verdreven en minstens 141 slachtoffers eisten en de orkaan Laura die van de week al 4 dodelijke slachtoffers maakte in Louisiana. Je zou er moedeloos van worden. Geen wonder dat sommige mensen besluiten om zich af te sluiten voor de wereld om zich heen en geen journaals meer te zien en geen kranten meer te lezen. Maar daar gaat het kwaad in de wereld niet mee weg. Want als we één ding uit de Bijbel kunnen leren, dan is het wel, dat dat allemaal dingen zijn, die ingaan tegen wat God met Zijn schepping heeft bedoeld. Waar Hij orde aanbracht en alles zijn vaste plek toeweest, daar zijn allerlei krachten losgeslagen en tasten het leven aan, dat God creëerde. Chaosmachten, die hun best doen om alles in het honderd te laten lopen. En ja, daar spelen mensen soms een rol in mee, als ze alleen hun eigen belang of hun eigen gemak hun daden laten bepalen in plaats van hart te hebben voor anderen. Maar al het andere, al die levensbedreigende ziekten en het natuurgeweld, schaarde de Bijbel onder de demonen, de chaosgeesten die vijandig staan tegenover de Heer en Zijn schepselen.

Eén daarvan komen we vandaag in de evangeliëlezing tegen. Hij brengt het leven van een jongen in gevaar door hem in het vuur of in het water te laten vallen - het doet denken aan een vorm van epilepsie. Maar als je dat zo zegt, dan misken je dat wat de Bijbel centraal wil stellen: dat het er niet om gaat een medisch correcte diagnose te stellen, maar dat we hier te maken hebben met een anti-goddelijke macht die het leven ontwricht en de wereld op zijn kop zet. Iets waarvoor in Gods schepping geen plaats kan zijn. Maar wat kun je daaraan doen? Wij zien de leerlingen van Jezus die al even machteloos staan als wijzelf met het oog op al die chaos die de wereld beheerst. Als dat de manier is waarop de wereld in elkaar zit, waar blijf je dan met geloof en hoop en liefde? Dan is alles toch zinloos?

Maar dat is niet de boodschap van onze schriftlezing. Integendeel. De leerlingen - en het is alsof Matteüs ons wil zeggen: pas op dat deze woorden ook op jullie betrekking hebben - krijgen het verwijt dat ze ongelovig zijn en dwars. Ze leggen zich er te gemakkelijk bij neer, dat het toch niet zal lukken. En vooral: ze vertrouwen te weinig op God. Dat blijkt uit het vers dat we vandaag niet gelezen hebben. Het stond er waarschijnlijk in de oorspronkelijke Matteüs-tekst niet bij en is vanuit het Marcus-evangelie toegevoegd door een overschrijver die het hier miste - 'Dit soort kan alleen door gebed en vasten worden uitgedreven.' De discipelen geven zo vroeg op, omdat ze hun eigen onmacht maar al te goed beseffen. Maar ze vergeten daarbij, dat niet alles van hen afhangt. Waar hun krachten tekort schieten om het tegen alle kwaad en onrecht op de wereld op te nemen, daar is er nog Iemand die kan helpen: degene die vanaf het begin een schepping voor ogen heeft gehad, waar het goed leven zou zijn en waar iedereen tot zijn recht zou komen. We moeten ons niet zo gemakkelijk uit het veld laten slaan door alles wat er scheef loopt in de wereld. We mogen vertrouwen houden, dat al die chaosmachten uiteindelijk niet de overhand zullen krijgen, omdat er een God is die iets beters voor heeft, met ons en met de wereld. Meer is er niet nodig.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 30/08

Een beetje geloof - als een mosterdzaadje zo klein, zegt Jezus - kan bergen verzetten. En dat is dan ook de boodschap, waar onze lezing mee besluit. Jezus predikt geen berusting in het onvermijdelijke, we moeten ons niet maar neerleggen bij alles wat er in de wereld tegen Gods wil is. We mogen daar de strijd mee aanbinden, zo zwak en kwetsbaar als we zijn, in de overtuiging dat we een machtig bondgenoot hebben in de Heer die hemel en aarde gemaakt heeft. 'Niets zal voor jullie dan onmogelijk zijn,' wordt ook ons dan toegezegd.

Maar wat betekent dat nu concreet? Moeten we ook in Vlaanderen aan duiveluitdrijving gaan doen, zoals de groep 'De laatste reformatie' dat al sinds enige tijd op een christelijke camping in Nederland in praktijk brengt? Of hebben de gedragswetenschappers gelijk, die dat als kindermishandeling bestempelen en wettelijk willen laten verbieden?

In onze traditionele kerken zie ik het nog niet zo gauw gebeuren, dat we diensten zouden organiseren waar aan exorcisme wordt gedaan. En misschien is dat maar goed ook. Want het zou ons er blind voor kunnen maken, dat het kwaad niet zo duidelijk aanwijsbaar is als we graag zouden willen. In Middeleeuwse kathedralen werd er soms, ergens achteraf, een duivelsfiguurtje uitgehouwen in een zuil. Dan wist je waar hij zat en hoefde je niet bang te zijn, dat hij ergens anders zou opduiken. Maar in onze wereld zijn er overal voorbeelden van zijn aanwezigheid, overal waar Gods schepping wordt bedreigd en het leven onder druk komt te staan. Het is onze roeping als volgelingen van Christus om daartegen te strijden. Allereerst tegen het kwaad binnen in onszelf, onze neiging om ons er te gemakkelijk van af te maken, ons gebrek aan geloof dat het echt anders kan. Maar dan ook tegen al die dingen die in strijd zijn met Gods bedoelingen, zelfs als het effect niet meer lijkt te zijn dan een druppel op een hete plaat. Want er is maar een klein begin nodig. Een mosterdzaadje, zegt Jezus. Zo'n klein begin van leven dat uitgroeit tot een boom die het verschil maakt. Die beschutting biedt tegen de zon en een plek om te wonen voor de vogels. Maar het belangrijkste in het hele verhaal is, dat we mogen vertrouwen, dat we het niet alleen hoeven te doen. We hebben een Bondgenoot in die God, die hemel en aarde gemaakt heeft om daar leven mogelijk te maken. En we zijn leerlingen en volgelingen van een Heer, die de strijd met dood en duivel ten einde toe heeft uitgevochten - niet door allerlei machtsvertoon en gewelddadig protest, maar door zichzelf te geven aan het kruis. Dat is de context van onze schriftlezing van vanmorgen - de aankondiging van die offerdood die voorgoed alles anders heeft gemaakt. Dat wijst ons erop, dat Hij juist in Zijn kwetsbaarheid en machteloosheid de boze heeft ontmaskerd en verslagen en dat ook wij in al onze kwetsbaarheid en onmacht niet door God zullen worden losgelaten als we Zijn weg gaan. Als we in verbondenheid met Hem de demonen de wacht aanzeggen om die God van licht en leven te dienen. 'Niets zal dan voor jullie onmogelijk zijn,' zegt ons Jezus vandaag.

In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

Amen.

Lied: Geef vrede, Heer, geef vrede (NLB 1010)

1	Geef vrede, Heer, geef vrede, de wereld wil slechts strijd. Al wordt het recht beleden, de sterkste wint het pleit. Het onrecht heerst op aarde, de leugen triomfeert, ontluistert elke waarde, o red ons, sterke Heer.	2	Geef vrede, Heer, geef vrede, de aarde wacht zo lang, er wordt zo veel geleden, de mensen zijn zo bang, de toekomst is zo duister en ons geloof zo klein; o Jezus Christus, luister en laat ons niet alleen!

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 30/08

3 Geef vrede, Heer, geef vrede,
Gij die de vrede zijt,
die voor ons hebt geleden,
gestreden onze strijd,
opdat wij zouden leven
bevrijd van angst en pijn,
de mensen blijdschap geven
en vredestichters zijn.

4 Geef vrede, Heer, geef vrede,
bekeer ons felle hart.
Deel ons uw liefde mede,
die onze boosheid tart,
die onze mond leert spreken
en onze handen leidt.
Maak ons een levend teken:
uw vrede wint de strijd!

Vorbeden

Heer, onze God,
wij danken U dat wij bestaan.
Wij danken U dat Gij ons grond onder de voeten gegeven hebt,
lucht om te ademen,
medemensen om lief te hebben.
Wij danken U voor Uw liefde en trouw,
voor Uw verbond van vrede dat ons houvast biedt en in beweging zet,
omdat we ons Uw kinderen weten door alles heen.

Maar verlos ons dan van het kwaad, o Heer,
dat zich overal op deze aarde groot maakt,
dat inbreekt in uw goede schepping,
dat mensen knecht en kleineert,
dat het leven bedreigt en het samenleven verstoort.

Bevrijd ons van de demonen van de zelfzucht, de genotzucht, de gemakzucht,
die ons het zicht benemen op U en onze naaste.
Geef ons de moed om de uitdagingen aan te gaan
die met het leven op aarde in deze tijd zijn gegeven:
het behoud van de schepping,
het onderling respect en de zorg voor de ander,
het mededogen voor degenen die ten onder dreigen te gaan.

Maak ons vrij uit de greep van de moedeloosheid,
het gevoel dat het allemaal voor niets is,
dat we te laat zijn om het tij nog te keren,
dat uw wereld reddeloos verloren is.

Beziel ons met Uw Geest,
die vindingrijk maakt en volhardend;
die ons doet uitzien naar Uw Rijk van vrede en gerechtigheid
en nu al doet leven vanuit het perspectief van deze-aarde-nieuw.

Neem ons bij de hand en houd ons gaande
dat we niet verdwalen in de chaos en het duister van de wereld,
maar op U gericht blijven in het voetspoor van Uw Zoon
en waarachtig leven als kinderen van U.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 30/08

In de stilte leggen we voor U neer, dat wat een ander niet voor ons kan zeggen...

Zo bidden we U, Heer onze God,
In de naam van uw Zoon, Jezus Christus, onze Heiland,
Die ons met deze woorden tot U heeft leren bidden:

Onze Vader, die in de hemelen zijt,
Uw Naam worde geheiligd;
Uw Koninkrijk kome;
Uw Wil geschiede, gelijk in de hemel also ook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid.
Amen.

Slotlied: O grote God, die liefde zijt (NLB 838)

- 1 O grote God die liefde zijt,
o Vader van ons leven,
vervul ons hart, dat wij altijd
ons aan uw liefde geven.
Laat ons het zout der aarde zijn,
het licht der wereld, klaar en rein.
Laat ons uw woord bewaren,
uw waarheid openbaren.
- 2 Wij danken U, o liefde groot,
dat Christus is gekomen.
Wij hebben in zijn stervensnood
uw diepste woord vernomen.
Nog klinkt dat woord; het spreekt met
macht
en het wordt overal volbracht
waar liefde wordt gegeven,
wij uit uw liefde leven.
- 3 Leer ons het goddelijk beleid
der liefde te beamen,
opdat wij niet door onze strijd
uw goede trouw beschamen.
Leg ons de woorden in de mond
die weer herstellen uw verbond.
Spreek zelf door onze daden
van vrede en genade.

Zegen

Ga dan heen in vrede, dragend en uitdragend de zegen van God:

De Heer zegene en Hij behoede u;
de Heer doe Zijn aangezicht over u lichten
en zij u genadig;
de Heer verheffe Zijn aangezicht over u
en geve u vrede.

AMEN